

Raadsvoorstel

Datum vergadering: 20 juni 2023
Datum B&W: 16 mei 2023

Portefeuillehouder: Margreet de Deugd-Bos
Auteur: Mariëlle Verhoeve

Onderwerp:

Versterking van Stichting De Sociale Basis en Het Brughuis

Voorgesteld besluit:

1. Een bedrag van € 100.000,- beschikbaar te stellen als aanvulling op de reeds verleende subsidie van stichting De Sociale Basis ter versterking van het lokale veld en daarmee het Brughuis in 2023. Van deze aanvullende subsidie 50%, oftewel € 50.000,-, te dekken uit de Brede Spuk 2023-2026. Hierdoor zal de totale subsidie aan stichting De Sociale Basis voor het jaar 2023 € 734.645,- bedragen.

Inleiding

In de collegevergadering van 3 januari 2023 en de raadsvergadering van 24 januari 2023 hebben het college en de raad besluiten genomen over de subsidie van Stichting De Sociale Basis voor het jaar 2023. Het college en de gemeenteraad hebben toen besloten om aan Stichting De Sociale Basis een subsidie beschikbaar te stellen ter hoogte van € 634.645,-. Hierbij is ten opzichte van de subsidie van 2022 een verhoging toegepast van € 66.771,- voor loonindexatie en het uitvoeren van een nieuwe taak Matching Unit. Daarnaast is in 2023 € 190.019,- minder subsidie beschikbaar gesteld aan Stichting De Sociale Basis dan in 2022, omdat de gelden voor het koploperstraject kwamen te vervallen.

Door het succes van het Brughuis zijn de hulpvragen bij Stichting De Sociale Basis de afgelopen jaren fors toegenomen (van 450 in 2020 naar 714 in 2022). Door de extra middelen die Stichting De Sociale Basis de afgelopen jaren ontving vanuit het koploperstraject, kon deze groei goed worden opgevangen. Nu deze middelen in 2023 zijn komen te vervallen is de formatie van Stichting De Sociale Basis in 2023 kleiner geworden, waardoor ook het aanbod is beperkt. Het beperkte aanbod zorgt voor een wachtlijst. Een zorgvraag kan op dit moment 7 maanden na melding opgepakt worden. Deze beperking van het aanbod is niet alleen van invloed op het aanbod van Stichting De Sociale Basis, maar ook op het Brughuis als geheel. Een wachtlijst bij stichting De Sociale Basis betekent ook dat trajecten bij netwerkpartners vertraging op kunnen lopen. Investeren in het Brughuis moet mede hierdoor niet worden gezien als een investering in de losse onderdelen binnen het Brughuis, maar als een investering in het Brughuis als totaal. Het aanbod binnen het Brughuis is een systeem met communicerende vaten.

Met dit voorstel willen we het aanbod van De Sociale Basis binnen het Brughuis weer terugbrengen op het niveau van 2022.

Beoogd effect

Stichting De Sociale Basis is onderdeel van het Brughuis. Het Brughuis is de plek waar alle inwoners met hun (hulp)vragen terecht kunnen en dient als centrale toegang te fungeren voor zorg en ondersteuning voor inwoners uit het dorp. Gemeente Alblasserdam faciliteert de partners in het Brughuis om gevolg te geven aan de uitvoering van de wettelijke verplichtingen in het sociaal domein. Dit is een onderdeel van de versterking van de lokale, sociale basisinfrastructuur zoals beschreven in de perspectiefnota 2024.

Door Stichting De Sociale Basis te versterken is de verwachting dat dit niet alleen financiële voordelen op gaat leveren voor de gemeente Alblasserdam, maar ook dat deze inzet de kwaliteit van de zorgverlening versterkt.

Argumenten

1.1. Door het wegvallen van de gelden voor het koplopers project Onafhankelijke Cliëntondersteuner is de formatie van Stichting De Sociale Basis in het Brughuis in 2023 afgenomen.

In 2021 en 2022 ontving stichting De Sociale Basis € 190.000,- vanuit het koplopers project Onafhankelijke Cliëntondersteuning (OCO), waarmee het aanbod van De Sociale Basis binnen het Brughuis kon worden uitgebreid en versterkt. Doelen van de koplopersproject waren; Het vergroten van de bekendheid van cliëntondersteuning, Uitbreiding van de cliëntondersteuning met een professional met een GGZ achtergrond en Borging van kwaliteit en expertise binnen het Brughuis, Borging van kwaliteit van de cliëntondersteuner met (L)VB kennis binnen het Brughuis. De Onafhankelijke cliëntondersteuners zijn gestart met het verkennen en onderzoeken van de behoeften ten aanzien van cliëntondersteuning in Alblasserdam. Dit is gedaan door deel te nemen in netwerken bijvoorbeeld Lokaal zorgnetwerk, cliëntvragen op te pakken en cliëntondersteuning onder de aandacht te brengen in het dorp door middel van Abri posters, social media inzet en diverse krantenartikelen. Er zijn ook diverse bijeenkomsten georganiseerd voor netwerkpartners waarbij voorlichting werd gegeven hoe om te gaan met inwoners met GGZ-problematiek en-of een (licht) verstandelijke beperking. Deze activiteiten hebben de afgelopen jaren er toe geleid dat er een toename is geweest van het gebruik van cliëntondersteuning. Het is gebleken dat de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) een aanvullende rol heeft in het team binnen het Brughuis, maar ook daarbuiten. Dit blijkt uit de toename van hulpvragen door de inwoners en netwerkpartners (meedenken en ondersteuning in casussen), waarbij wordt aangegeven dat het fijn is dat juist lokaal (snel en dichtbij) de Kennis van (L) VB en GGZ- problematiek geborgd is. Vooral door Bureau Sociaal Raadslieden (25%), de Jeugdhulpverlening (23%), Lokaal Zorgnetwerk (16%) en huisarts (POH) (13%) is er verwezen naar cliënt ondersteuning. De doelen van het koplopersproject zijn behaald. De extra middelen voor 2023 zijn noodzakelijk om de werkzaamheden voort te kunnen zetten en nieuwe activiteiten te ontwikkelen. (bijvoorbeeld ontmoetingsmomenten voor inwoners met een (L)VB.)

1.2. De voorgestelde inzet, ter hoogte van €100.000,-, is direct inzetbaar voor het jaar 2023.

De uitbreiding van het personeel van stichting De Sociale Basis, ter hoogte van het bedrag van € 100.000,- kan direct ingezet worden ten behoeve van de inwoners van de gemeente Alblasserdam. Een medewerkster van stichting De Sociale Basis die begin dit jaar ontslagen is, heeft aangegeven dat als er voldoende financiële ruimte is voor meer formatie aan de slag te gaan bij stichting De Sociale Basis. Daarnaast biedt dit de mogelijkheid om een zzp-er onafhankelijke cliëntondersteuner die al bekend in de gemeente Alblasserdam is extra in te huren, waardoor het bedrag volledig in de tweede helft van 2023 inzetbaar is.

1.3. Stichting De Sociale Basis heeft de afgelopen jaren een forse toename van het aantal zorgvragen gehad.

In het collegeakkoord en het collegeprogramma is opgenomen dat het belangrijk is om het Brughuis door te ontwikkelen. "Het Brughuis is een belangrijke schakel in het verbeteren van de zorg lokaal, maar ook bij het sturen op de kosten in het sociaal domein. Maar er is meer nodig dan alleen een gebouw om deze samenwerking met en tussen maatschappelijke partners in eerste, tweede en derde schil te laten renderen. Onze rol is het actief verbinden van alle betrokken organisaties, verenigingen en instellingen, hen te enthousiasmeren en waar nodig te inspireren. Waar een noodzakelijke stimulans of prikkel tot samenwerking nodig is zijn wij bereid die te geven. We zetten deze periode specifiek in op armoede. Het Brughuis is belangrijk bij zowel de aanpak als het voorkomen van armoede." Een belangrijke doelstelling van het Brughuis is "snelle inzet van hulp" om verergering van problematiek, en zo zwaardere en duurdere zorg te voorkomen. Uit cijfers komt naar voren dat De Sociale Basis een toename van hulpvragen heeft. (2020 450 hulpvragers - 2022 712 hulpvragers. n.b. een hulpvrager kan meerdere hulpvragen hebben. Een traject cliëntondersteuning duurt gemiddeld 2 keer zolang als een Algemeen Maatschappelijk werk traject.) De cliëntondersteuner inventariseert bij de inwoner wat er speelt, bouwt vertrouwen op, om vervolgens met de inwoner te bekijken welke ondersteuningsvraag er is. Eerst wordt er gekeken a) hoe het eigen sociale netwerk in te zetten is, b)

wat er door lokale, goedkopere, voorliggende voorzieningen opgepakt kan worden, c) indien er dan nog een ondersteuningsvraag is wordt er gekeken naar een maatwerkvoorziening. Door deze werkwijze worden veel hulpvragen met lokale inzet opgelost. Bijvoorbeeld bij een huishoudelijke ondersteuningsvraag door te verwijzen naar stichting De Helpende handen, stichting HipHelpt i.p.v naar maatwerkvoorziening WMO Huishoudelijke Ondersteuning. Een wachtlijst (De Sociale Basis heeft op dit moment een wachtlijst van 7 maanden) betekent dat doordat er geen inzet wordt gepleegd de problematiek verergert. Hierdoor is snelle, goedkope lokale inzet niet meer mogelijk en doordat hulpvragers die op een wachtlijst staan alternatieven zoeken moet er vaker duurdere maatwerk voorzieningen ingezet worden. Daarnaast zorgt het inzetten van een gespecialiseerde cliëntondersteuner voor het sneller vinden van passende zorg, minder verhuizingen, minder uitplaatsingen en het voorkomen van nieuwe crisissituaties of escalaties. Dit leidt ook weer tot lagere zorgkosten.

1.4. Versterken van aanbod op jeugd betekent ook meer hulpvragen bij de volwassenen hulpverlening.

De investeringen in de jeugdhulp naar de voorkant zorgen er voor dat de hulpvragen bij de volwassenen ook toenemen. Er moet naar het hele systeem gekeken worden en niet alleen naar de jeugdige. Dit zorgt voor een toename van hulpvragen voor volwassenen. Door de versterking van de inzet in het Brughuis kunnen we voorkomen dat deze hulpvragen escaleren en specialistische hulp nodig is, en kunnen we het in het Brughuis preventief opvangen.

Kanttekeningen

1.1. De dekking voor de voorgestelde uitbreiding in 2023 is incidenteel geld en onzeker.

Bij het opstellen van dit voorstel was uitgegaan van een dekkingsvoorstel uit de voorlopige jaarrekening 2022 van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Echter kan dit niet als dekking worden aangewend (zie financiële paragraaf). Dit voorstel gaat om een incidentele mutatie (voor het jaar 2023) met een structureel karakter. Zo zijn we in afwachting van de meicirculaire van het Rijk voor wat betreft de bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De verwachting is dat dit een positieve bijstelling teweeg brengt, wat ons ruimte in de gemeentebegroting om 50% van deze aanvullende subsidie te dekken. De andere 50% dekken we gedurende de looptijd van de brede regeling Specifieke uitkering 2023-2026, ontvangen voor de versterking van sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (Brede Spuk, €377.609,-), uit deze Brede Spuk.

In de perspectiefnota 2024 zal worden voorgesteld om deze uitbreiding structureel op te nemen in de begroting van de gemeente Alblasserdam.

1.2 Een concrete uitwerking van de Brede Spuk-regeling, middels een plan van aanpak, wordt eind september opgeleverd.

Het plan van aanpak gaat de gemeente Alblasserdam en onze maatschappelijke partners helpen om de verschillende initiatieven op het gebied van gezondheid beter op elkaar aan te laten sluiten. Dit plan van aanpak zal vooral bestaan uit bestaande initiatieven. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de financiering van JOGG-aanpak of inzet die geleverd wordt door maatschappelijke partners op mantelzorg of eenzaamheid. Deze worden mogelijk versterkt, of alleen op een andere manier gefinancierd. Bij de uitwerking van dit plan van aanpak wordt de versterking van de Sociale Basis op basis van dit voorstel opgenomen.

Financiële informatie

Bij het opstellen van dit voorstel was uitgegaan van een dekkingsvoorstel uit de voorlopige jaarrekening 2022 van de Dienst Gezondheid en Jeugd. Mede door de inzet in het Brughuis is er in 2022 ruim €120.000,- minder budget ingezet als begroot in de begroting van de gemeente Alblasserdam. Echter kan dit niet als dekking worden aangewend. Dit is conform de voorschriften en de afspraken in de Bijdrageverordening verwerkt in het dienstjaar/jaarrekening 2022 en zal via het totale resultaat in 2022 worden toegevoegd aan de algemene reserve en is dus niet beschikbaar voor het jaar 2023.

Dit voorstel gaat om een incidentele mutatie (voor het jaar 2023) met een structureel karakter. Structurele uitgaven dienen in principe gedekt te worden door structurele inkomsten. Voor de 1e burap zijn inmiddels diverse onontkoombare mutaties bekend en hiermee rekening houdend heeft de begroting 2023 (vooralsnog) geen ruimte meer ter dekking van deze uitgave. Veel is echter nog niet bekend. Zo zijn we in afwachting van de meicirculaire van het Rijk voor wat betreft de bijstelling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds. De verwachting is dat dit een positieve bijstelling teweeg brengt, wat ons ruimte geeft in de gemeentebegroting.

Daarnaast ontvangt de gemeente Alblisserdam voor 2023-2026 € 377.609,- uit de brede regeling Specifieke uitkering voor de versterking van sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (Brede Spuk). Met de Brede Spuk-regeling willen we zoveel mogelijk bestaande initiatieven integraal aan elkaar verbinden om uitvoering te geven aan het huidige collegeprogramma en het uitvoeringsplan 2023. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de financiering van JOGG-aanpak of inzet die geleverd wordt door maatschappelijke partners op mantelzorg of eenzaamheid, maar ook uitgaven die voorheen via de Spukregeling Sportakkoord gefinancierd werden. Ook het versterken van de Sociale Basis past hierin. Voor de looptijd van deze Brede Spuk zullen we daarom 50% van dit voorstel, oftewel € 50.000,-, dekken uit deze Brede Spuk.

In het collegevoorstel van 28-03-2023 heeft het college besloten dat er een apart voorstel wordt opgesteld voor de besteding van de middelen uit de Brede Spuk. Hierin zal de versterking van de Sociale Basis, op basis van dit voorstel, worden opgenomen.

Voor nu betekent het dat er voor 50% van dit voorstel (€ 50.000) financiële dekking is, wat betekent dat er een negatief resultaat ontstaat van € 50.000 in de begroting 2023 die later in het jaar naar verwachting opgevangen gaat worden door meevallers/positieve bijstellingen. Mochten we uiteindelijk afstevenen op een negatief jaarresultaat 2023 dan zal dit ten laste van de algemene reserve gebracht moeten worden.

Er wordt dus voorgesteld om in 2023 ter dekking hiervan middelen vanuit de algemene uitkering in te zetten bij een positieve bijstelling van het gemeentefonds van de meicirculaire van het Rijk. Dit is wel een risico, omdat de hoogte en de bedragen van deze bijstellingen nog niet zeker zijn. Echter is de verwachting, dat ook door inzet van een deel van de Brede Spuk voor bestaande budgetten in de begroting, structureel ruimte gecreëerd kan worden in de gemeentebegroting. Tot slot is het versterken van het Brughuis noodzakelijk om in de toekomst de kosten binnen het sociaal domein onder controle te krijgen.

In de perspectiefnota 2024 wordt voorgesteld om structureel een bedrag van € 100.000,- op te nemen voor aanvullende de subsidie van de Stichting de Sociale Basis en ook hiervan, gedurende de looptijd van de Brede Spuk (2023-2026), 50%, oftewel € 50.000,-, te dekken uit de Brede Spuk.

Uitvoering

De subsidies worden toegekend op basis van de Algemene Wet Bestuursrecht en de Algemene Subsidieverordening gemeente Alblisserdam 2014. Uitvoering van de verlening subsidies 2023 ligt bij het team MO.

In de perspectiefnota 2024 van de gemeente Alblisserdam wordt een structurele ophoging van de reguliere subsidie voor stichting De Sociale Basis voorgesteld.

Communicatie

Door middel van het versturen van een aanvullende verleningsbeschikking wordt Stichting De sociale Basis op de hoogte gebracht van de nieuwe te verlenen subsidie voor 2023. In de beschikking zal een alinea over inclusief beleid en een alinea over efficiëntie en innovatie binnen het sociaal domein worden opgenomen. Daarnaast zal in de beschikking een passage worden opgenomen over de consequenties voor de samenwerking, het accounthouderschap, de bestuurlijke overleggen en de verantwoording van de subsidies.

Tijdens het subsidieverleningsjaar zal regelmatig inhoudelijk overleg plaatsvinden met stichting De Sociale Basis, waarin zo nodig kan worden bijgestuurd op inhoud en financiën. Hierbij zal ook gesproken moeten worden over de noodzakelijke efficiëntie en innovatie in de komende jaren en de samenwerking binnen en met het Brughuis. De verleende subsidies worden vermeld in het subsidieregister 2023.

Eerdere besluitvorming

raadsinformatiebrief onafhankelijke cliëntondersteuning

subsidieverlening De Sociale Basis 2023

brede spuk aanvraag 2023-2026 gemeente Alblasserdam

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

Brede Spuk aanvraag 2023-2026 gemeente Alblasserdam - Voorstel

Bijlagen

-
1. Begrotingswijziging St. De Sociale Basis en Het Brughuis

CONCEPT RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Alblasserdam;

B E S L U I T:

1. Een bedrag van € 100.000,- beschikbaar te stellen als aanvulling op de reeds verleende subsidie van stichting De Sociale Basis ter versterking van het lokale veld en daarmee het Brughuis in 2023. Van deze aanvullende subsidie 50%, oftewel € 50.000,-, te dekken uit de Brede Spuk 2023-2026. Hierdoor zal de totale subsidie aan stichting De Sociale Basis voor het jaar 2023 € 734.645,- bedragen.